

Den foreslåede regel bør efter Retsplejerådets opfattelse gælde, hvad enten en part har fri proces eller retshjælpsforsikringsdækning eller ej. Retsplejerådet finder imidlertid ikke, at den foreslåede bestemmelse bør være til hinder for, at parterne i de tilfælde, hvor en part ikke har fri proces eller retshjælpsforsikringsdækning, som en del af den aftalte løsning skal kunne aftale en anden sagsomkostningsfordeling, f.eks. at den part, der ved den aftalte løsning »får overvejende medhold« i sit krav, skal have godtgjort (nogle af) sine omkostninger af den anden part.

Da parterne ikke har rådighed over størrelsen eller fordelingen af sagsomkostningerne i sager, hvor der er fri proces, vil retten i sådanne sager altid skulle træffe afgørelse om sagens samlede omkostninger. Efter Retsplejerådets forslag vil den del af rettens afgørelse, der vedrører omkostningerne ved retsmæglingen, skulle træffes i overensstemmelse med den foreslåede regel.

På tilsvarende måde vil retten skulle træffe afgørelse om sagens omkostninger, hvis der er tale om en sag med retshjælpsforsikringsdækning, og hvor forsikringsselskabet kræver, at retten skal træffe afgørelse om omkostningsspørgsmålet.

Retsplejerådets foreslåede regel om, at hver part bærer egne omkostninger, vedrører alene omkostningerne ved selve retsmæglingen.

Omkostningerne ved retssagen i øvrigt vil bl.a. bestå af retsafgift. Der kan forud for retsmæglingen også være løbet andre omkostninger på, f.eks. i form af udgifter til afholdelse af syn og skøn og udgifter til advokatbistand ved sagens forberedelse før retsmæglingen. Hvis retssagen fortsætter efter endt retsmægling, vil der løbe yderligere omkostninger på. Spørgsmålet om fordeling af disse omkostninger ved retssagen bør efter Retsplejerådets opfattelse også fremover afgøres efter de almindelige regler herom, jf. retsplejelovens kapitel 30. En eventuel indførelse af særlige regler om omkostningerne ved retssagen i øvrigt ville efter Retsplejerådets opfattelse rejse en række spørgsmål i forhold til de gældende regler og principper om fastsættelse af sagsomkostninger, og efter Retsplejerådets opfattelse er der ikke grundlag for at fravige disse regler og principper alene begrundet i det forhold, at der i en sag har været foretaget retsmægling.

Såfremt der ikke opnås en aftalt løsning ved retsmæglingen, og sagen derfor fortsætter ved retten, vil spørgsmålet om fordeling af omkostningerne ved retssagen (inkl. retsmæglingen) efter Retsplejerådets forslag på sædvanlig vis blive afgjort af retten som led i afgørelsen af sagen, jf. retsplejelovens kapitel 30.

Som led i den samlede omkostningsafgørelse vil hver part skulle bære egne omkostninger i forbindelse med selve retsmæglingen, jf. den foreslåede lovregel herom.

Der henvises til betænkningen side 161-164.

3.9.2. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 (forslag til retsplejelovens § 278), og bemærkningerne hertil.

3.10. Forløbet efter en retsmægling

3.10.1. Hvis der i forbindelse med en retsmægling opnås en aftalt løsning på konflikten, betyder det, at parterne indgår en aftale, således at retssagen hæves. Aftalen kan indgås udenretligt, eller parterne kan anmode retten om, at aftalen indføres i retsbogen som et retsforlig efter retsplejelovens § 270.

Retsplejerådet har overvejet, hvorvidt der bør være adgang til aktindsigt i sådanne retsforlig og andre dokumenter, der er indgået i retsmæglingen.

Hvis dokumentet ikke alene indgår i retsmæglingen, men også i den øvrige del af retssagen, bør spørgsmålet om aktindsigt efter Retsplejerådets opfattelse afgøres efter de almindelige regler herom i retsplejeloven. Aktindsigt i dokumenter, der vedrører en borgerlig sag, herunder indførsler i retsbøgerne, står åben for personer, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, og aktindsigt kan gives i det omfang, dokumenterne har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål, jf. retsplejelovens § 41 d. Endvidere har journalister en adgang til aktindsigt til støtte for journalistisk arbejde, jf. retsplejelovens § 41 f.

Er der tale om dokumenter, der alene indgår i selve retsmæglingen, f.eks. en erklæring, som en af parterne fremlægger under retsmæglingen, bør der efter Retsplejerådets opfattelse ikke være adgang til aktindsigt i disse dokumenter. Retsplejerådet finder således, at retsmæglingens særlige karakter, hvorefter det, der foregår under retsmæglingen, er fortroligt, medmindre parterne aftaler noget andet, taler for at begrænse adgangen til aktindsigt i sådanne dokumenter, som parterne ønsker skal være fortrolige.

På den baggrund foreslår Retsplejerådet, at der i retsplejelovens § 41 d indsættes en bestemmelse om, at retten til aktindsigt ikke omfatter fortrolige dokumenter, der alene er indgået i en retsmægling.

Retsplejerådet forudsætter i øvrigt, at retsmægleren, når retsmæglingen er afsluttet, tilbageleverer de